

Рівненський державний гуманітарний університет
Історико-соціологічний факультет
Кафедра політичних наук

УДК 32.001.76
ББК 66.0
П 50

**ПОЛІТИЧНА МОДЕРНІЗАЦІЯ: СВІТОВИЙ ТА
ВІТЧИЗНЯНИЙ ДОСВІД.** Матеріали II міжвузівської
науково-практичної конференції молодих політологів.
24 листопада 2010 р. – Рівне: РДГУ, 2011. – 194 с.

ПОЛІТИЧНА МОДЕРНІЗАЦІЯ: СВІТОВИЙ ТА ВІТЧИЗНЯНИЙ ДОСВІД

**Матеріали II міжвузівської науково-практичної
конференції молодих політологів**

24 листопада 2010 р.

Ухвалено до друку рішенням кафедри політичних наук РДГУ.
Протокол № 2 від 17 лютого 2011 р.

© Рівненський державний гуманітарний університет, 2011

Рівне – 2011

ЗМІСТ

ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ

<i>Мельник Алла</i>	Політика пам'яті особистості	9
<i>Сайгафарова Елеонора</i>	Середній клас як основа стабільного розвитку сучасної України	11
<i>Малиновська Наталія</i>	Політика європейських держав щодо іммігрантів-мусульман	13
<i>Макарук Надія</i>	Агенти політичної соціалізації студентської молоді в Україні	16

СЕКЦІЯ 1. Теоретичні аспекти аналізу політичної модернізації

<i>Байрак Сергій</i>	Інститути громадянського суспільства і держава	19
<i>Гаврилюк Світлана</i>	Маніпулятивна складова політичної влади	21
<i>Кац Еліна</i>	Інформаційний простір і побудова громадянського суспільства	23
<i>Куницька Ганна, Троценко Валерій</i>	Проблема більшості та меншості в теорії демократії	26
<i>Мишляєв Тарас</i>	Членство в Євросоюзі як чинник трансформації національних політичних систем	28
<i>Мельник Ірина</i>	Сутність і різновиди політичного екстремізму	30
<i>Патлашинська Ірина</i>	Типологічні особливості миротворчої діяльності	33
<i>Венгринюк Лілія</i>	Статус нації як інституційованої форми та випадкове явище Роджерса Брюейкера	36

<i>Камзьол Валентина</i>	Інформаційне забезпечення діяльності громадських організацій	39
<i>Криворучко Наталія</i>	Тоталітаризм і XXI століття	42
<i>Герасимчук Іванна</i>	Роль партій у політичній модернізації суспільства	45
<i>Левчук Юрій</i>	Авторитарна і демократична моделі політичної модернізації	47
<i>Горбатюк Катерина</i>	Демократія і неопатримоніалізм у сучасних теоріях політичного розвитку	49
<i>Гривіцький Вадим</i>	Розвиток пеніцітарної системи в умовах модернізації	51
<i>Житнік Олена</i>	Основні технології формування іміджу політичного лідера	54
<i>Левіцький Андрій</i>	Сучасні інформаційні технології як чинник демократизації	56
<i>Осадчук Олена</i>	Політичний імідж як технологія	60
<i>Стельмах Валерій</i>	Механізми представницької демократії	62
СЕКЦІЯ 2. Політична модернізація: міжнародний та регіональний досвід		
<i>Бойківський Любомир</i>	Лібералізація газового ринку ЄС: виклик для Росії	65
<i>Генега Ірина</i>	Концептуальні засади зовнішньої політики Російської Федерації	68
<i>Коваленко Людмила</i>	Європейський союз: нормативно-правове забезпечення виборчого процесу	70
<i>Петрович Інна</i>	Електоральний аналіз сучасної політичної ситуації в країнах Латинської Америки	72

<i>Руденко Катерина</i>	Націоналістичні партії Великобританії	74	<i>Карпенюк Юлія</i>	Повноваження виконавчих органів місцевого самоврядування у сфері соціального захисту: вітчизняна специфіка	100
<i>Стукан Ірина</i>	Особливості інтеграції Хорватії до Європейського уроки для України	75	<i>Артемів Віталій</i>	Вплив зовнішньополітичних факторів на національні інтереси України	102
<i>Федорак Світлана</i>	Проблема невизнаних держав Кавказького регіону: зовнішньополітичний фактор	79	<i>Багнюк Олександр</i>	Перспективи України на сучасному етапі євроінтеграції	105
<i>Брень Сергій</i>	Загальна ситуація зі свободою слова в Республіці Білорусь	81	<i>Бразалук Любов</i>	Розвиток інституту президентства в Україні	107
<i>Варжель Надія</i>	Студентський революційний рух у Росії кінця XIX - початку XX ст. як фактор політичної модернізації	83	<i>Вавулич Олександр</i>	Проблеми базування Чорноморського флоту Російської федерації на території України	110
<i>Климчук Тетяна</i>	Стратегія розширення НАТО за рахунок східних країн	84	<i>Вусатий Борис</i>	Спортивна політика України в умовах глобалізації	112
<i>Конончук Оксана</i>	Реформи М.М. Сперанського і їх роль у модернізації політичної системи Російської імперії	86	<i>Васильєва Олександра</i>	Жіночий рух в Україні як необхідний елемент розвитку громадянського суспільства	115
<i>Кобець Сергій</i>	Відносини РФ та НАТО на сучасному етапі розвитку системи колективної безпеки	88	<i>Галганець Сергій</i>	Вплив ЗМІ на формування електоральної поведінки громадян України	117
<i>Мельник Наталія</i>	Проблема взаємних територіальних претензій між Україною та Румунією	90	<i>Горбова Юлія</i>	Україна і Польща: моделі політичної модернізації	121
<i>Сотніков Ілля</i>	Врегулювання конфліктів та миротворчий процес	93	<i>Гольберт Юлія</i>	Діяльність молодіжних громадських націоналістичних організацій в Україні	123
<i>Філіпцов Олексій</i>	Транскордонне співробітництво як чинник європейської інтеграції України	95	<i>Градовий Павло</i>	Перший всеукраїнський референдум	125
	СЕКЦІЯ 3. Проблеми і перспективи політичної модернізації в Україні		<i>Григор'єва Юлія</i>	Особливості формування багатопартійної системи в Україні	127
	Підсекція 1		<i>Дзерун Сергій</i>	Національна ідея як чинник політичної модернізації	129
<i>Українець Віктор</i>	Профілактика етнічного екстремізму в Україні	97	<i>Карпюк Тарас</i>	Формування німецького етнодемографічного сегменту Волині 1800-1945 рр.	131

<i>Кондратюк Марія</i>	Політико-адміністративна модернізація політичної системи України	134	<i>Пшенична Олена</i>	Політична еліта як чинник демократизації в сучасній Україні	170
<i>Кравчук Інна</i>	Стратегія та напрямки розвитку екологічної політики України за роки незалежності	136	<i>Ралець Андрій</i>	Право на свободу слова і думки в сучасній Україні	173
<i>Красько Ольга</i>	Проблема реалізації прав людини в Україні	139	<i>Самчук Інна</i>	Правляча еліта в Україні: особливості формування та функціонування	175
<i>Кузьменко Віталій</i>	Інформаційна безпека України	141	<i>Сверба Людмила</i>	Громадська оцінка діяльності „помаранчевої” політичної еліти	177
<i>Ліннік Юрій</i>	Цензура і свобода слова в Україні: політичний аспект	144	<i>Сирота Дмитро</i>	Особливості оптимізації виборчого процесу на місцевих виборах 2010 р. в Україні	180
Підсекція 2					
<i>Штука Ірина</i>	Аспекти модернізації політичної системи України	147	<i>Тимошенко Віта</i>	Політичні технології в сучасній Україні	182
<i>Пікула Микола</i>	Місцеві вибори – 2010 в Рівному: погляд зі сторони	150	<i>Шимко Ольга</i>	Модернізація державного управління в контексті реформування політичної системи України	186
<i>Троян Віктор</i>	Національна ідентичність у вимірі сучасного українського суспільства	153	<i>Ярмолюк Оксана</i>	Проблеми молодіжної політики в сучасній Україні	189
<i>Янчарук Олег</i>	Проблеми політичної модернізації в Україні	155	<i>Шмигельська Ольга</i>	Особливості взаємодії державної влади і молоді в процесі демократизації українського суспільства	192
<i>Луцук Марія</i>	Особливості електоральної культури в сучасній Україні	158			
<i>Макарчук Наталія</i>	Вітчизняна специфіка формування іміджу політичного лідера	160			
<i>Мищук Ольга</i>	Вектори еволюції політичної культури сучасної України	163			
<i>Овдійчук Ірина</i>	Проблема демократичності виборчих технологій на президентських виборах 2010 р. в Україні	165			
<i>Ошурко Юлія</i>	Діяльність політичної опозиції як складова демократизації в сучасній Україні	168			

ДОПОВІДІ, ВИГОЛОШЕНІ НА ПЛЕНАРНОМУ ЗАСІДАННІ

Мельник Алла

*(магістрантка Рівненського державного гуманітарного
університету спеціальності „Політологія”,
наук. керівник – д.політ.н. Гон М.М.)*

ПОЛІТИКА ПАМ'ЯТІ ОСОБИСТОСТІ

Закладаючи теоретичний фундамент в концептуалізацію «політику пам'яті», французький соціолог Моріс Хальбвакс у книзі «Соціальні рамки пам'яті» ще у 1925 р. розмежував поняття «історична пам'ять» та «колективна пам'ять». На його думку, остання є рушійним чинником по відношенню до першої. Таке твердження зумовлено тим, що колективна пам'ять є штучною і витісняє певні етапи історії, які є неприйнятними на даному етапі розвитку держави. Представимо кілька тлумачень цього міркування.

У вузькому значенні історична пам'ять – спосіб збереження та трансляції минулого у добу втрати традицій. У більш ширшому розумінні трактує її український дослідник Масенко В., типологізуючи наступним чином:

- безпосередня, або коротка історична пам'ять – нестійка, неусталена, притаманна свідкам історичних подій, обмежена часом людського буття, з постійно прогресуючою амнезією;
- наукова історична пам'ять – це пам'ять, що «імплантована до наукової думки»; зберігає свій обсяг і має потужний зворотній вплив на масову свідомість;
- міфологічна пам'ять – міститься у міфах та легендах, часом має навіть більший вплив, ніж наукова історична пам'ять.

Аналізуючи ці тлумачення, можна сказати, що історична пам'ять, – це все ж продукт історії, який є природнім явищем. У свою чергу, колективна пам'ять, згідно Пола Коннертона, вкорінена у конкретний соціальний досвід і, отже, тісно пов'язана з часовими й просторовими уявленнями.

Вже пізніше англійська дослідниця Френсис Єйтс у роботі «Мистецтво Пам'яті» («The Art of Memory») аналізує способи, в які «мнемотехніки» (або ж мистецтво пам'яті) існували та відшліфовувалися в середні віки та за часів Ренесансу. Важливим

елементом, на якому наголошувалося, була саме просторовість, тобто підкреслення того факту, що пам'ять тісно пов'язана з простором, а також у певному сенсі й перформативність пам'яті, тобто властивість бути представленою, розіграною у формі дійства чи репрезентованою у вигляді «фігур» – мнемонічних позначок. Тому можна сказати, що колективна пам'ять – це штучне поняття, яке створюється для маніпулювання суспільством.

Щодо політики пам'яті, то це політика «незабування» про минуле свого народу, не розмежовуючи на історію «свою» та «чужу». Істотним є поділ її на державну політику пам'яті та політику пам'яті особистості.

Суб'єктами формування державної політики пам'яті є сама держава та її механізм. Суб'єктами формування політики пам'яті особистості є практично ті ж самі, які здійснюють соціалізацію особистості: це сім'я, освіта, культура, мистецтво, релігія, політика та інше. Тому простежити формування політики пам'яті особистості можна через такі етапи соціалізації:

1. Соціалізація дитини, або ж первинне формування політики пам'яті, насамперед, через сім'ю.
2. Соціалізація підлітка, або ж проміжний етап формування політики пам'яті. Здійснюється через сім'ю, суспільство, релігію, школу.
3. Тривала цілісна соціалізація (від 17–18 до 23–25 років), або ж концептуальний етап формування політики пам'яті. Здійснюється сім'єю, суспільством, релігією, ВНЗ та політикою як головним суб'єктом вже не формування, а коригування.
4. Соціалізація дорослих, або ж становлення політики пам'яті особистості. Здійснюється тими самими суб'єктами, але важливу роль тут відіграє вже й сама особа.

Отже, варто розмежовувати такі поняття, як «історична» й «колективна пам'яті», де маркуючим критеріями є штучність та поняття «державної політики» й «політики пам'яті особистості». Відмінність між ними визначається суб'єктами формування.

Політика корегує історичну пам'ять, але не змінює її докорінно. Якщо говорити про колективну пам'ять, то політика відіграє тут наскрізну роль, використовуючи для цього свої «мнемонічні позначки», такі як державна меморативна, освітня, культурна політики тощо.

Наукове видання

**ПОЛІТИЧНА МОДЕРНІЗАЦІЯ:
СВІТОВИЙ ТА ВІТЧИЗНЯНИЙ ДОСВІД**

**Матеріали II міжвузівської науково-практичної
конференції молодих політологів**

24 листопада 2010 р.

Підписано до друку 17.02.2011 р. Формат 60x84.
Гарнітура Times New Roman. Друк різнографічний.
Ум. друк. арк. 10,95. Замовлення № 101/1. Наклад 300.

Редакційно-видавничий відділ
Рівненський державний гуманітарний університет
33028, м. Рівне, вул.С.Бандери,12

П 50 **ПОЛІТИЧНА МОДЕРНІЗАЦІЯ: СВІТОВИЙ
ТА ВІТЧИЗНЯНИЙ ДОСВІД.** Матеріали
II міжвузівської науково-практичної конференції
молодих політологів. 24 листопада 2010 р. – Рівне:
РДГУ, 2011. – 194 с.

УДК 32.001.76
ББК 66.0

© Рівненський державний гуманітарний
університет, 2011